

Uppgifter till Seminarium 4

Se www.kth.se/social/course/SF1625 för information om hur seminarierna fungerar och vad du förväntas göra inför och under seminarierna. **Detta seminarium inleds med ett skriftligt prov.** På provet får du lösa en uppgift som liknar någon av seminarieuppgifterna nedan eller någon av de rekommenderade uppgifterna ur kursboken Calculus av Adams och Essex (8:e upplagan). De rekommenderade uppgifterna ur Calculus är

Kapitel 4.1: 5, 7, 9, 16, 17. Kapitel 4.2: 7, 9. Kapitel 4.3: 1, 5, 17. Kapitel 4.4: 3, 14, 29, 35. Kapitel 4.5: 5, 11, 27, 31. Kapitel 4.6: 3, 5, 9, 17, 31. Kapitel 4.8: 1, 7, 13, 21. Kapitel 4.9: 1, 3, 13, 30. Kapitel 4.10: 1, 5, 9

SEMINARIEUPPGIFTER

Uppgift 1. Låt $f(x) = (2x + 1)e^{-x}$.

- A. Bestäm definitionsmängden till f .
- B. I vilka punkter är f kontinuerlig?
- C. På vilka intervall är f strängt växande respektive strängt avtagande?
- D. Bestäm alla lokala extrempunkter till f .
- E. Beräkna gränsvärdena $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ och $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$.
- F. Skissa funktionsgrafén $y = f(x)$.

Uppgift 2. Låt $h(t) = t + \cos t$.

- A. Bestäm alla kritiska punkter till h .
- B. Bestäm alla lokala extrempunkter till h .
- C. Avgör om h antar något största respektive minsta värde och ange de intervall där h är strängt växande respektive strängt avtagande.

Uppgift 3. Bestäm alla asymptoter till kurvan $y = \frac{2 + x^2}{x}$.

Uppgift 4. Man konstruerar en cylindrisk burk med botten och lock. Den totala arean av burkens begränsningsyta är A . Hur ska man välja burkens höjd och bottenradie för att maximera burkens volym?

Uppgift 5. Låt $f(x) = xe^{-x^2/2}$. Bestäm de intervall där f är konvex (concave up) respektive konkav (concave down).

Uppgift 6. Låt $f(x) = e^x$.

- A. Bestäm Taylorpolynomet av grad 2 till f kring punkten $x = 0$.
- B. Använd Taylorpolynomet ovan för att approximera $1/\sqrt{e}$, dvs $f(-1/2)$.
- C. Avgör om felet i approximationen i uppgift B är mindre än $1/25$.

Uppgift 7. Låt $g(t) = \sqrt{t}$

- A. Bestäm Taylorpolynomet av grad 2 till g kring punkten $t = 25$.
- B. Använd Taylorpolynomet ovan för att approximera $\sqrt{26}$.
- C. Avgör om felet i approximationen i uppgift B är mindre än $1/1000$.

Uppgift 8. Betrakta ekvationen $x^5 + x - 1 = 0$

- A. Visa med hjälp av derivata att ekvationen har högst en lösning.
- B. Visa med hjälp av satsen om mellanliggande värden att ekvationen har minst en lösning som ligger mellan 0 och 1.
- C. Finn en approximation av lösningen genom att välja ett lämpligt startvärde och göra två iterationer av Newton-Raphsons metod.

Uppgift 9. Beräkna följande gränsvärden.

A. $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{1 - \sqrt{1+h}}{h}$

B. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^{x^2}}{x^2}$

Uppgift 10. En sfärisk tank med radie 5 dm fylls med vatten i en takt av 3 liter per minut. Hur snabbt stiger vattenytan i tanken vid den tidpunkt då djupet är 2 dm? Tips: Vattenvolymen V beror på vattendjupet d enligt formeln

$$V = \pi \frac{15d^2 - d^3}{3}.$$

Uppgift 11. Avgör om funktionen f som ges av $f(x) = x \ln x$ antar något största respektive minsta värde när x varierar i intervallet $1 \leq x \leq 5$ och bestäm i så fall dessa.

DISKUSSIONSUPPGIFTER

Här är några extra uppgifter att diskutera vid seminariet. Lösningar behöver inte skrivas ner i förväg.

- Avgör om $f(x) = |x - 1| + \sqrt{x + 1}$ antar något största respektive minsta värde när x varierar i intervallet $[-1, 2]$ och bestäm i så fall dessa.
- Ett flygplan flyger rakt med konstant hastighet 600 km/h och konstant höjd 5 km. Vid ett tillfälle passerar flygplanet rakt ovanför ett hus. Hur snabbt ändras avståndet mellan flygplanet och huset 1 minut senare?
- Visa att ekvationen $2 \arctan x = 6 - 3x$ har exakt en lösning och att lösningen ligger i intervallet $[1, 2]$. Använd Newton-Raphsons metod för att approximera lösningen.
- Finns det någon funktion som har definitionsmängd $\mathbf{R}$ och som har ett globalt extremvärde i origo utan att derivatan i origo är noll? Ge exempel på en sådan funktion eller visa att ingen sådan funktion finns.
- Finns det någon funktion som har definitionsmängd $\mathbf{R}$ och som saknar ett globalt extremvärde i origo trots att derivatan i origo är noll? Ge exempel på en sådan funktion eller visa att ingen sådan funktion finns.
- Finns det någon funktion som har definitionsmängd $\mathbf{R}$ och som är strängt växande utan att derivatan är positiv överallt? Ge exempel på en sådan funktion eller visa att ingen sådan funktion finns.
- Finns det någon funktion som har definitionsmängd $\mathbf{R}$ och som inte är strängt växande, trots att derivatan är positiv överallt? Ge exempel på en sådan funktion eller visa att ingen sådan funktion finns.
- Bestäm värdena på konstanterna a , b och c så att
$$|ae^{bx+cx^2} - 2x^2 - 4| \leq 10^{-4} \quad \text{då } |x| \leq 0.1.$$
- Visa att $x((\ln x)^3 - 3(\ln x)^2 + 6 \ln x) \geq 6(x - 1)$ för alla $x > 0$.